

Ἑλένη Εὐθυμιάδου

ΤΟΥ πέργον τὰ παράθυρα φλέγει τὰ χρονοταλλένια
Τοῦ Ἥλιου θαρρεῖς τὸ πρόσωπο καὶ ὡς τῇ Σελήνῃ
μὲν]

Πίσ' ἀπὸ τὰ βελούδινα κρόσια τὰ συννεφένια
Προβάλλει μὴ ἀχροπρὶσωπη σὰ γλεκοσυροπώνει !

Νεφελοκλῶβει ὡς τῆς Ἀγῆς κάποια τρανταφυλλένια
Καὶ ἀχροσασμένη φορεσιὰ στοῦ πέργον τὸ μπαλκόνι
Καὶ τὸ βασίλειμα σιτῇ στοῦ περνάει τῇ μαρμαρένια
Ἀλαφροίσκιωτο ὡς Ὑψὺ καὶ μὴ παρφέρα ἀπλώνει !

Ποιὰ 'ραι τοῦ Πέργον ἡ Νέμωφ ἀετὶ ποῦ γλεκοτρα-
γοεδᾶνε]

Καὶ τοὺς ἀντίλαλους ξεπτοῦν καὶ τὴν ἀχολογᾶνε
Τὰ δάση τὰ χλωρόμεινα, τὰ μουσικοθρηνιμένα,

Ποιὰ 'ραι ἡ Δορελάν ἀετὶ μὲς τῆς τῆς Σειρήνων
Τὰ μουσικοπλημμύριστα τῶν βόδων καὶ τῶν κρίων ;
Ἀντὰ γροικῶ καὶ αὐτὰ θαρῶ εἰς ἀγναντεῶ... Ἐ σ ῆ ρ α !

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΝΗΣΣ

Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ Η ΓΛΥΠΤΙΚΗ

ΟΙ ΑΝ οχέοιν δύναται νὰ ἔχη ὁ
καύσων μετὰ τῶν ὥραιων τεχνῶν ;
Ἐρωτήσατε τοὺς πλανωμένους κατὰ
τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἀνὰ τὰς ἀθη-
ναϊκὰς ὁδοὺς καὶ αὐτοὶ θὰ σᾶς ἀ-
παντήσουν. Αὐτοὶ θὰ σᾶς εἰπουν,
ὅτι ἡ ζέση εἶνε ἡ ἀποκαλύπτουσα
εἰς τὸν γλύπτην τὰ γυντὰ ἀλάβα-
στρα καὶ τὰ λευκὰ μάρμαρα καὶ τὸν

γῆγον διὰ τὸ πρόπλασμα καὶ τὸ ἐκμαγεῖον.

Οἱ περιπλανώμενοι κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας εἰς τὰς
ἀδιεξόδους τῶν Ἀθηναϊκῶν συνοικιῶν ἔχουν ἐμβραδύνει εἰς
ὄλον αὐτὸ τὸ μυστήριον τῶν σχέσεων τῆς τέχνης μετὰ τῶν
θερινῶν κανυμάτων καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν τελευταίων ἐπὶ
τῆς πρώτης. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν θέλετε νὰ καταφύγετε εἰς
τὰς ἔξωθεν πληροφορίας, περιέλθετε μόνον κατὰ τὴν ὥ-
ραν ἐκείνην τὰς ἀποκέντρους ἰδίᾳ συνοικίας καὶ θὰ ἐπι-
κοινωνήσετε μετὰ τοῦ μυστηρίου. Ἀρκεῖ νὰ ἔχετε ὀλίγον
ἀδιάκριτον τὸ βλέμμα. Καὶ ἂν ἔχετε τὸν ὀφθαλμὸν ὀλίγον
ἀδιάκριτον θὰ πεισθῇτε περὶ τῆς ἀληθείας καὶ θὰ ὁμολο-
γήσετε τότε ἀπεριφράστως, ὅτι ἡ γλυπτικὴ σπονδάζεται ἐν
Ἑλλάδι μόνον κατὰ τὸ θέρος.

Εἰσελθετε κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας εἰς τὰ ἄδυτα
τῶν ἀθηναϊκῶν συνοικιῶν, παραμερίσατε τὸ παραπέτασμα
τὸ ὑφασμένον ἀπὸ τὸν κοίτην τῶν ὁδῶν, βαδίσατε ὑπὸ
τὴν σκιάν τῶν ἔξωστων καὶ τῶν γείσων τῶν στεγῶν διὰ
νὰ εἰσθε πλησίον εἰς τὰ σκιαζόμενα παράθυρα, τὰ ὅποια
μένουν ἀνοικτὰ, καὶ χωρὶς νὰ θέετε θὰ ἴδῃτε τὴν ζέσιν
ἀσχολουμένην εἰς τὴν γλυπτικὴν, θὰ ἴδῃτε τὸν Ἰούλιον μὲ
τὴν σμίλην λαξέοντα ἐδῶ μὲν τὴν ἀναδυομένην Ἀφρο-
δίτην, ἐκεῖ δὲ τοὺς Σατύρους καὶ τὸν Σειληρόν.

Ἐκαστον δωματίον ὁμοιάζει μὲ καλλιτεχνικὸν ἐργαστή-
ριον καὶ μὲ γειτογραφικὸν σαλόν.

Ἀπὸ τὰ ἰσόγεια παράθυρα τῶν χαμηλῶν οἰκίσκων, τὰ
ἀνοικτὰ εἰς τὴν μεσημβρινὴν σκιάν τὴν λείχουσιν μόλις
τὸ λιθόστρωτον, βλέπετε ἐνίοτε τοὺς νεωτέρους Ἀπόλλω-
νας καὶ τὰς νεωτέρας Ἀρτέμιδας.

Ἡ ζέση, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐνδύσκειται
εἰς τὴν μεγαλειτέραν τῆς ἔντασιν, πιέζει τοὺς προγαστορας
Ἀθηναίους καὶ τὰς παρκαρῶν Ἀτθίδας τῶν ἀποκέν-
τρων συνοικιῶν ν' ἀποκαλύπτουν γυμνὸν τὸ κάλλος εἰς τὸ
ῥῶς τῆς ἡμέρας.

Καὶ ἐνῶ διέρχεσθε ὑπὸ τὴν σκίαν τοῦ προνομίου τοῦ τοί-
χου, τὸ βλέμμα σας, χωρὶς νὰ τὸ θέετε, εἰσδύει ἀπὸ τὰ
ἀνοικτὰ παράθυρα μέχρι τοῦ βάθους τοῦ δωματίου καὶ
σᾶς ἀποκαλύπτει τὸν ζεστὰνόμενον κόσμον τῆς συνοικίας
ἡμιγυμνους ὄμους, γυμνους βραχίονας, ὀλογύμνους πόδας.
Καὶ καθὼς περνάτε πνευστιῶντες εἰς τὸν πνιγρὸν καύ-
σωνα, βλέπετε αἴφνης ἀπὸ ἐν παράθυρον δύο χορδοοιδεῖς
κνήμας κρεμασμένας ἔξω ἀπὸ μίαν κλίνην ἢ δύο γυναικὺς
πόδας ἀνέβασμένους εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἀερίζοντες.

Καὶ ἐνῶ προσπαθεῖτε νὰ ἐξηγήσετε τὸ φαινόμενον ἀν-
θρώπου βλέποντος μὲ τὰ πόδια καὶ βαδίζοντος ἢ σιηρι-
ζομένου μὲ τὴν κεφαλὴν, αἴφνης εἰς ἄλλο παράθυρον συ-
ραντᾶτε δύο βραχίονας μὲ τὴν λευκότητα καπνοδόχου νὰ
κατακλίπουν ἄτονοι πρὸς τὰ ἔξω καὶ μίαν κεφαλὴν ἐπὶ
αὐτῶν κοιωμένης Ἀτθίδος. Καὶ ἐνῶ θαυμάζετε τοὺς δύο
μελανοὺς βραχίονας τῆς κοιωμένης καπνοδόχου ἔξαφνα
διακρίνετε τὴν αὐστηρὴν φωνὴν τῆς μητρὸς νὰ ἐπιπλήτῃ
τὴν ἡρέμα ἐπνώπιον εἰς τὸ παράθυρον μικρὰν, διότι...
θὰ τὴν μαυρίσῃ ὁ ἥλιος.

Προχωρεῖτε ἀκόμη. Τὸ μεσημβρινὸν πανόραμα ἔξακο-
λουθεῖ νὰ παρέχῃ νέας τέρψεις διὰ νέων πρωτοτύπων
σκηνογραφικῶν.

Ἐκεῖ ἀπὸ μίαν ἀνοικτὴν εἴσοδον μίᾳς λιθοστρωμένης
αὐλῆς διακρίνετε εἰς τὸ βάθος καὶ ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος
τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βαρβάκη. Εἶνε ὁ οἰκοδεσπότης τῆς οἰ-
κίας, ὅστις κατῆλθε μὲ τὰ νυκτικὰ του διὰ νὰ φέρῃ μόνος

μερικὰς ἐπιδιορθώσεις εἰς τὴν αὐλήν. Εἰς μικρὰν ἀπόστα-
σιν ἀπὸ τοῦ πανοράματος αὐτοῦ ἐπὶ ἐνὸς ἐξώστου ἵσταται
ὄρθιος ὁ Ἀπόλλων τῆς Ἀκαδημίας καὶ θεάται τὰ περὶ.
Εἶνε ὁ διάκος τῆς ἐνορίας, ὅστις μὲ περιβολὴν ὕπνου καὶ
μὲ λυτὴν τὴν κόμην ἐξηλθε διὰ ν' ἀναπνεύσῃ. Πρὸς στυγ-
μὴν κινδυνεύετε ἡ πίστιν εἴπατε, ὅτι τὰ διάφορα ἀγάλματα
τῶν Ἀθηνῶν ἐδραπέτευον ἀπὸ τὰς θέσεις των καὶ ὅτι
συνηθροίσθησαν ὅλα εἰς ἓν μέρος τῆς πόλεως διὰ ν' ἀπο-
τελέσουν ἴδιον συνοικισμόν. ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξηγείται καὶ
διὰ τοῦτο τὸ ἐγκαταλείπετε ὡς ἀπίθανον. Ἐξακολουθεῖτε
ὅμως ἡ βλέπετε ἐνώπιόν σας Πάνθεον ἀθανασίας ἑκαστον
δράκον, καὶ Κεραμεικὸν ἑκαστον δωμάτιον. Ἀνδριάντες,
βάθρα, συμπίεγματα ἀγαλμάτων, ἀνάγλυφα ἀνεπίγραφα
καὶ πλάκες ἐνεπίγραφοι ἐπιπέδων στηθῶν κοσμοῦν ἐκά-
στην γωνίαν.

Ὑψηλὰ εἰς μίαν σκιαζομένην ταράτσαν περιφέρετε ὁλό-
κληρος οἰκογένεια μὲ τὰ νυκτικὰ τῆς. Ἀληθὲς ἀρχαιο-
λογικὸς θησαυρὸς, τὸν ὅποιον ὅμως δὲν ἀπεκάλυπεν ἡ
σκιαστὴ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' ἡ ζέση. Ὁ
μπαμπὰς μὲ ἐν ποδῆρες νυκτικὸν παίξει τὸ βωβὸν πρόσω-
πον τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κοραῆ, πλησίον ἐπὶ μιάς ψαθωτῆς
πολυθρόνας ἀναπαύεται ὁ Λέων τῆς Χαιρωνείας, ἡ πεν-
θερά, ἐγγὺς δὲ τοῦ νύου, ἀνεγειρομένου ὡς ἀναθηματικῇ
στήλῃ, ὑποφαίνεται τὸ ἡμίγυμνον στήθος τῆς ἀραχνοειδοῦς
κόρης ὡς ἀνεπίγραφος ἀρχαία πλάξ.

Ἐάν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀνήγειρεν ἀκόμη ἀνδριάντας εἰς ὅλα
τὰ ἐνδοξα τέκνα τῆς, ἀλλ' ἡ ζέση ἀνεγείρει τοιούτους εἰς
τὰς ἀποκέντρους συνοικίας εἰς τοὺς ἐνδοξοὺς πύλους
ὑπὲρ πίστεως, πατρίδος, καύσωρος καὶ ἀσφυσίας.

ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ὅποιος ἐφύεσθαι ἔπαυ. ἡμπορεῖ νὰ ψεύδεται
πάντοτε.

Μπουρζέ

Μὲ τὸ ἀξίωμα ὅτι ὁ φρονιμώτερος πρέπει νὰ
ὑποχωρῇ, καθιερώθη ἀνέκαθεν ἡ ὑπεροχὴ τῆς
μωρίας.

Ἐξενημάχ

Τὸ πραγματικόν εἶναι ὠρισμένον, τὸ δυνατόν
εἶναι ἄπειρον.

Λαμαρτίνος

Ἡ γυνὴ πρέπει ν' ἀγαπᾷ τὰς καλὰς τέχνας,
ἀλλὰ μόνον πρὸς ἰδίαν αὐτῆς τέχνην καὶ οὐχὶ
διὰ νὰ γείνη αὐτὴ καλλιτέχνης. Ἡ συγγραφοῦσα
γυνὴ, ἐκκολλητομένη μὲν ἐκ τῆς ἰδιοφυίας διε-
γείρει τὸν οἶκτον, στερουμένη δὲ ταύτης εἶρε γε-
λοία καὶ ἀποτρόπαιος.

Βιελίτροκη

Ὁ ἄνθρωπος εἶρε ἀγαθὸς μόνον ὅταν ὀνει-
ρεύεται.

Ρενάν

★ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ ★

ΚΑΠΟΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Μὲ τ' ὄργανό του τραγουδᾷ
τὴν πλειὸ τρανὴ σονάτα
ὁ πλειὸ τρανὸς τραγουδιστὴς
ὁ κάποιος χῶρις στράτα.

Καὶ τὸν ἀκούει τὰ δένδρα
ἢ ῥάχες, τὰ λαγγάρδια,
ἐκεῖ ὅπου τοῦ ἀφίσανε
κάποιον τοῦ νοῦ σημάδια

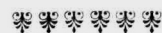
Καὶ τὰ θυμᾶται καὶ ἔρχεται
νὰ τραγουδῇ τὸ βράδυ,
καὶ τὸ σκεπάζει ἐν ὄσιλῳ
λενκόχρυσον μαγνάδι.

Καὶ ἐντὶ σὸ μῦτι κοῦβεται
ὡς νὰ γρυλᾷ ἡ ψυχὴ
κάποιον φεγγαροστίλιον
βραδυὰ καλοκαιρινή.

Τραγουδιστὴ τοῦ κοῦβεσαι
ἀνάμεσα στοὺς κλώνους
τοῦ δὲν γνωρίζεις βάσανα
καὶ τρικυμᾶς καὶ πόρους.

Ἀσέχω ἀπὸ τὰ χόματα
τὸ ταπεινὸ κεφάλι
ἔλα καὶ τραγούδησε
καὶ εὖν γὰ κάποιον ἄλλη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗΣ

ΝΕΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

~~~~~

ΣΕ ΜΙΑ ΠΑΡΘΕΝΑ

Μέσα 'ς τοῦ πόρου τὴν ἐλκόκοτη σπηλιὰ
φῶς ἡλιοστάλαχτο καὶ λάμψι σ' ἔχω
καὶ πέρνω ἀπ' τῆς ἀχιτῆδος σου θεοῦ φίλῃ
Καί με τὴ ζέση τους 'ς τὸν κόσμο τρέχω.

Καὶ δὲ φοβοῦμαι τὸ βορρῆν τῆς δυστυχίας
μήτε τὸ χιόνι τὸ καῦμον τὸ κρύον,
ἀλλ' ἀπωθῶντας τὸ φαρμάκι κάθε ὀχιάς
γοργολαβαίνω τὸ θαμπό μου βίον.

Καὶ ζῶ, παρθένα, μὲ ἐλπίδα λαμπερὴ
ποῦ βγαίνει ἀπ' τὴν φεγγόβολον ματιά σου
πῶς θάρσῃ ἡμέρα οὐράνια — ἡμέρα ἱερὴ
νὰ πέσω 'ς τὴν ροδόλευκην ἀγκαλιά σου.

Σμύρνη.

ΜΙΧ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

